

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ
МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ
ВІДНОСИН. ЕКОНОМІЧНА
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ
У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО**

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

Редакційна колегія

докт.екон.наук, професор І. М. Посохов
докт.екон.наук, професор П. Г. Перерва
канд.екон.наук, професор О. Д. Матросов
канд.екон.наук, професор В. Г. Дюжев
канд.екон.наук, доцент В. О. Матросова

Харків
2016

УДК 339.92
ББК 65.5
С-91

Колектив авторів:

*І. М. Посохов, П. Г. Перерва, О. Д. Матросов, В. Г. Дюжев,
В. О. Матросова та інші*

Рецензенти:

*С.В. Войтко, д-р. екон. наук, проф., завідувач кафедри міжнародної економіки
(Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут»),
Н.О. Шпак, д-р. екон. наук, проф., завідувач кафедри менеджменту і міжнародного
підприємництва, (Інститут економіки і менеджменту, Національного університету
«Львівська політехніка»).*

*К.В. Ковтуненко, д-р. екон. наук, проф., завідувач кафедри зовнішньоекономічної та
інноваційної діяльності (Одеський національний політехнічний університет).*

*Д.А. Горовий, д-р. екон. наук, проф., завідувач кафедри міжнародної економіки (Харківський
національний автомобільно-дорожній університет).*

Рекомендовано до друку Вченою радою Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут» (протокол № 6 від 8 липня 2016 року).

**С 91 Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна
інтеграція України у світове господарство:** кол. монографія / За ред. І. М.
Посохова, П. Г. Перерви, О. Д. Матросова, В. Г. Дюжева, В. О. Матросової. –
Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 450 с. : іл.

ISBN 978-966-1632-52-2

Монографія досліджує науково-методичні та практичні питання удосконалення наукового забезпечення глобальних трансформаційних процесів в економіці та у галузі міжнародних економічних відносин. Представлені результати досліджень стану, тенденцій розвитку та сучасних проблем інтеграційних процесів, нових методів діяльності в умовах глобальної трансформації народного господарства та формування міждержавних ринкових утворень, розроблені відповідні рекомендації.

Призначена для наукових робітників, викладачів, аспірантів, а також для спеціалістів, які займаються дослідженнями проблем міжнародних економічних відносин та працюють у різних галузях економіки.

**УДК 339.92
ББК 65.5**

ISBN 978-966-1632-52-2

© І. М. Посохов, П.Г. Перерва, О.Д. Матросов,
В.Г. Дюжев, В.О. Матросова, 2016
© НТУ «ХПІ», 2016

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
1. СИСТЕМА СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	9
1.1. Глобалізація як невід'ємна частина сучасного періоду розвитку економіки та суспільства	10
1.2. Сучасна дипломатична служба України як гарант ефективних міжнародних відносин	29
1.3. Електронна інформаційна взаємодія суб'єктів регуляторної діяльності: перспективи для України	44
2. ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	61
2.1. Економіко-правове забезпечення зарубіжних центрів трансферу технологій	62
2.2. Система сучасного міжнародного бізнесу та розширення впливу транснаціональних компаній на світову торгівлю	77
2.3. Застосування міжнародного досвіду в управлінні державним боргом України	94
2.4. Інноваційні стратегії міжнародного бізнесу в умовах інтеграції та глобалізації економіки	109
3. СУЧАСНЕ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ, АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ, УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ТА КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	131
3.1. Комплексна технологія управління ризиками у міжнародному бізнесі	132
3.2. Антикризове управління в розвинутих країнах	145
3.3. Планування інвестиційних проектів диверсифікації виробництва на промисловому підприємстві	174
3.4. Корпоративна соціальна відповідальність, як складова стратегії сталого розвитку підприємств електроенергетики в умовах глобалізації	189

4. СВІТОВІ ФІНАНСОВІ, ВАЛЮТНІ, КРЕДИТНІ ТА ТОВАРНІ РИНКИ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ, ПЛАНУВАННЯ, ЦІНОУТВОРЕННЯ, ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ	217
4.1. Кон'юнктура міжнародного ринку як економічна категорія маркетингової політики підприємства	218
4.2. Ціноутворення на світових товарних ринках	238
4.3. Особливості митного та валютного регулювання на шляху інтеграції України до світового господарства. Перспективи створення вільних економічних зон	252
4.4. Планування виходу вітчизняного малого підприємництва на ринки Польщі	283
4.5. Зменшення впливу сезонності виробництва на продуктивність праці за допомогою стратегії диверсифікації	299
5. СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ	313
5.1. Характеристика світових тенденцій розвитку технологій нетрадиційної відновлювальної енергетики	314
5.2. Формування рівнів інноваційної сприятливості підприємств до технологій нетрадиційної відновлювальної енергетики з урахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів	354
6. ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ І СВІТОВА ЕВОЛЮЦІЯ ВИДІВ СТРАХУВАННЯ	385
6.1. Історичні передумови виникнення і світова еволюція первинних форм страхування	386
6.2. Теоретичні основи страхування її функції, розвиток і принципи	393
6.3. Страхові послуги в міжнародному бізнесі	403
6.4 Економіка невизначеності, ризику і страхування	416
6.5. Впровадження системи штрафних санкцій і способи страхування з метою зниження ризику	431
ПІСЛЯМОВА	439

ПЕРЕДМОВА

Міжнародні економічні відносини в сучасний час є могутнім засобом прискорення науково-технічного прогресу, інтенсифікації глобальної економіки та основним чинником розвитку окремих локальних економічних систем. Міжнародні економічні відносини – це система господарських зв'язків між різними державами на основі міжнародного розподілу праці, продуктивних сил, виробництва, обміну та споживання у міжнародних масштабах. Це дає змогу залучати найкращий досвід ведення господарювання, новітні техніко-технологічні напрацювання, визначати нові соціально-економічні та екологічні стандарти. Дана тематика є особливо актуальною на сучасному етапі розвитку інтеграційних процесів та усвідомлення суспільством загальної єдності у всіх сферах життя. Актуальними є питання розвитку окремих країн у загальному об'єднаному економічному просторі, локальна та інтегральна відповідальність перед майбутніми поколіннями при визначенні інтеграційного вектору, або визначенні необхідності дезінтеграційних шляхів. В даному контексті посилюється актуальність розробки теоретичних та методичних аспектів формування організаційно-економічних засад входження окремих країн у світове господарство на принципах рівноправності та взаємної вигідності співробітництва, а також розробка на основі наукових досліджень практичних рекомендацій щодо розвитку національних господарських комплексів, формування нових напрямків політики розвитку окремих регіонів.

Метою написання даної колективної монографії є формування теоретико-методичних засад та практичних рекомендації щодо розвитку міжнародних економічних відносин України.

Об'єктом дослідження авторів стала економічна природа світових змін, особливості та тенденції розвитку міжнародних економічних відносин, узагальнення світового досвіду у сфері розвитку міжнародних економічних відносин та їх роль в економіці окремих держав, форми взаємодії на світових ринках. Предметом дослідження стали різні аспекти міжнародних відносин України; особливості, проблеми та перспективи європейської інтеграції нашої країни; вплив міжнародних тенденцій на економіку України; визначення перспектив на напрямків підвищення міжнародної конкурентоспроможності вітчизняної економіки та, в решті решт, формування теоретико-методологічної

бази для прийняття практичних рішень у сфері визначення зовнішньоекономічної стратегії розвитку України.

В період трансформаційних процесів у сфері геополітичного та економічного самовизначення України розробка загальної концепції та стратегії міжнародних економічних відносин потребує глибокого дослідження та наукового фундаменту із урахуванням світового досвіду. Формування цілей та пріоритетів національного характеру, визначення особливостей та проблем української економіки є вкрай важливими етапами на шляху інтеграції нашої країни у світове господарство як самостійного суб'єкту. Визначення та формування вектору зовнішньоекономічної політики є актуальними насамперед тому, що економіка України є залежною як від імпорту, так і від експорту. Тому фактор зовнішніх зв'язків та відносин має загальний вплив на цілісний розвиток України та її економічне зростання. Основними завданнями на етапі формування національних пріоритетів мають стати збереження територіальної цілісності країни та недоторканості кордонів, забезпечення стабільності економіки України за рахунок диверсифікації ринків, створення позитивного іміджу України як надійного партнера, підвищення добробуту населення нашої країни, захист прав та інтересів громадян України на міжнародній арені.

Сучасний стан світового розвитку характеризується динамічним поглибленням процесів глобалізації та інтеграції у всіх сферах життя, світ стирає кордони та інтернаціоналізується у повному сенсі. Триває процес зближення країн та народів за рахунок створення єдиного світового ринку, усвідомлення єдиного планетарного суспільства, взаємопроникнення політичних, культурних, економічних, інформаційних та технологічних сфер життя. В такому контексті зростає роль визначення основних аспектів і передумов інтеграції та глобалізації, а також політичних та соціально-економічних наслідків таких процесів. Дослідження визначених факторів відповідності національної економіки світовим тенденціям та адаптаційної здатності мають стати базисом визначення інтеграційних перспектив країни на складному шляху зближення та взаємопроникнення в процесі створення єдиного соціально-економічного організму. Інтеграція у перекладі з латинської означає з'єднання окремих частин у загальне ціле та єдине. Тому питання розвитку економічного співробітництва та інтернаціоналізації виробництва є актуальними в період розвитку інтеграційних процесів як пошук засобів

подолання суперечностей між розвитком окремих країн, інтеграційних об'єднань та міжнародного соціально-економічного розвитку в цілому.

Особлива увага приділена таким аспектам міжнародних відносин:

➤ сучасним тенденціям розвитку системи сучасних міжнародних економічних відносин оскільки саме в даний час втрачають силу застарілі доктрини зовнішніх зв'язків та традицій міжнародних відносин, стираються границі внутрішнього та зовнішнього середовища, формується нова парадигма світової економічної системи; проблемам та перспективам інтеграційних процесів в Україні, оскільки співробітництво із країнами ЄС та поглиблення співпраці із світовим економічним співтовариством визначені як зовнішньоекономічний пріоритет нашої країни, тому осмислення і пошук шляхів подолання проблем, націленість на перспективи розвитку надає наукове підґрунтя для зміцнення позицій України у системі міжнародних відносин;

➤ глобальним проблемам міжнародної економіки як загальної системи соціально-економічного середовища, побудованого на принципах діалектичної єдності всіх елементів життєдіяльності людства: соціальних, економічних та екологічних; стратегії розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобальної економіки та інтернаціоналізації під впливом поглиблення міжнародних зв'язків у сфері виробництва, обміну, споживання, руху основних виробничих факторів та фінансового забезпечення даних процесів на основі міжнародних інвестиційних ресурсів, створення умов для розвитку всіх форм міжнародного бізнесу;

➤ сучасному управлінню ризиками та антикризовому управлінню, управлінню проектами та корпоративному управлінню в умовах глобалізації як комплексному дослідженню сучасного стану економіки у її секторальному розрізі, комплексній технології управління ризиками у міжнародному бізнесі, визначенню основних концептуальних положень формування системи корпоративного антикризового управління, розробці системи методів та інструментів нівелювання основних видів ризиків в умовах динамічної системи глобальних економічних дисбалансів;

➤ світовим фінансовим, валютним, кредитним, та товарним ринкам за принципами сукупності попиту та пропозиції на грошово-кредитну та товарні маси у світових масштабах певних співдружностей, ціноутворенню на світових товарних ринках, акумуляції та перерозподілу глобальних фінансових

ресурсів задля підтримки платоспроможності основних гравців ринку, зростаючої ролі міжнародних валютно-фінансових інституцій в системі координації, регулювання та гармонізації економічних і валютно-фінансових відносин;

➤ Світовим тенденціям розвитку сучасної енергетики, характеристиці світових тенденцій розвитку технологій нетрадиційної відновлювальної енергетики, формуванню рівнів інноваційної сприятливості підприємств до технологій нетрадиційної відновлювальної енергетики з урахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів;

➤ Передумовам виникнення і світовій еволюції видів страхування, теоретичним основам страхування їх функціям, страховим послугам в міжнародному бізнесі.

Монографія базується на матеріалах наукових досліджень професорсько-викладацького складу кафедри організації виробництва та управління персоналом Національного технічного університету «ХПІ» м. Харків; кафедри економічної теорії Національного університету кораблебудування ім. адм. Макарова, м. Миколаїв; кафедри міжнародної економіки Навчально-наукового інституту бізнес-технологій «УАБС» СумДУ м. Суми; кафедри економічної кібернетики Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара м. Дніпро; кафедри «Економіка підприємства» Одеського національного економічного університету м. Одеса. Автори монографії: к.е.н., доц. Геращенко І. О. (1.1); к.е.н., доц. Чмельова О. С. (1.2); к.е.н., Вдовиченко Л. Ю. (1.3); д.е.н., проф. Перерва П. Г., д.е.н, доц. Косенко О. П., к.е.н. Ткачов М. М. (2.1); к.е.н., проф. Савченко О. І.; доц. Нестеренко Р. О. (2.2); к.е.н. Кравченко Є. О. (2.3); к.е.н., доц. Синіговець О. М. (2.4); проф. Посохов І. М.; Жадан Ю. В. (3.1); к.т.н., доц. Борзенко В. І. (3.2); д.е.н., д.т.н., проф. Яковенко О. Г.; Парокінний О. А. (3.3); к.е.н., доц. Віхляєва С.І., Лі Чао, Віхляєва Н.В., д.е.н., проф. Перерва П. Г., к.е.н., доц. Кобелева Т. О. (4.1); д.е.н., проф. Посохов І. М. (4.2); к.е.н., проф. Матросов О. Д.; к.е.н., доц. Матросова В. О.; Доуртмес П. О. (4.3); к.е.н., проф. Черепанова В. О.; Лисаченко П. О.; Подрез О. І. (4.4); к.е.н., доц. Танасюк І. М.; Орленко О. М. (4.5); к.е.н., проф. Дюжев В. Г.; к.е.н., доц. Сусліков С. В. (5.1; 5.2); к.е.н., доц. Косенко А. В. (6.1; 6.2; 6.3; 6.4; 6.5).

Відповідальність за зміст та достовірність матеріалів несуть автори. Редакція залишає за собою право не публікувати матеріали, що не відповідають формату видання, а також істотно змінювати зміст текстів за узгодженням з автором. Думка авторів може не співпадати з думкою членів редколегії.

ПІСЛЯМОВА

Історія людства свідчить, що розширення кордонів та об'єднання сил завжди призводили до створення могутніх метрополій, розвитку цивілізації, збагачення культур, прискорення обміну інформацією та збільшенню товарообігу. Саме економічні потреби призводили людство до різних форм інтеграційних рухів та ставали першоосновою науково-технічних революцій та суспільного прогресу. Зближення національних економік, посилення міждержавних зв'язків стало домінуючою тенденцією сучасного розвитку, тому міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність – є пріоритетними і злободеними напрямками досліджень.

Основним стрижнем наукових досліджень є питання ефективного використання сукупного міжнародного економічного, трудового та науково-технічного потенціалу з ціллю забезпечення стабільного та збалансованого розвитку інтеграційних об'єднань у час протистояння глобальним викликам соціально-економічного та екологічного характеру. Зростає роль потенціалу окремих країн в системі світового господарства, що характеризується насамперед динамікою розвитку національної економіки, сучасним станом промислово-виробничого комплексу, якістю інституційно-регуляторного забезпечення бізнес-процесів, станом трудових ресурсів, рівнем життя населення, ступенем відкритості національної економіки та її залучення до системи світового господарства.

Державна незалежність України обумовила вихід нашої країни на міжнародну арену як самостійного суб'єкту, молодой суверенной держави, яка не має достатнього досвіду самореалізації у сфері міжнародних економічних відносин. Бракує насамперед досвіду самостійної роботи на зовнішніх ринках, координації діяльності національних та міжнародних регуляторних органів, достатньої кваліфікації кадрового складу менеджерів середньої та вищої ланок, відсутності цивілізованої нормативно-правової бази на основі

міжнародних стандартів та інших визначальних чинників успішного налагодження світових економічних зв'язків.

Здобуття незалежності стало передумовою інших трансформаційних процесів, як в геополітичному, так і в економічному відношенні. Геополітичне положення України на перетині двох могутніх інтеграційних утворень ЄС та СНД спровокувало глибоку політичну та економічну кризу, яка спровокувала розрив попередніх ділових стосунків та визначила необхідність побудови нових міжнародних зв'язків. Така необхідність диктується також останніми ринковими перетвореннями, які формують нові засади соціально-економічного розвитку. Україна новий гравець на світовій арені та лише входить в систему світового економічного простору, проте саме визначеність основних векторів та орієнтирів на цьому шляху забезпечать гармонізацію співпраці із міжнародними партнерами та гідне місце в сім'ї країн із розвиненою ринковою економікою.

Визначення стратегічних орієнтирів інтеграції України у світову економіку та тісної співпраці із Європейським Союзом націлює нашу країну на значні структурні перетворення економічної системи, поліпшення інвестиційного клімату, створення конкурентоздатного експортно-орієнтованого виробництва, перебудову освітньої системи та підвищення кваліфікації кадрового потенціалу країни. З часів отримання незалежності Україна вперше ступила на шлях реальної демократії, цивілізованого, соціально орієнтованого ринкового господарства. Європейський вибір забезпечить нашій країні гідне місце в родині європейських народів, оскільки завдяки геополітичному положенню Україна знаходиться у центрі глобалізаційних процесів. Проте саме геополітичне та геоекономічне положення України визначило глибоке протиріччя між двома цивілізаційними ареалами – Євроатлантичним та Євразійським і спровокувало невдоволення та агресію зі східної сторони.

Наша країна мала визначити шлях розвитку у відповідності до стратегічних інтересів держави та її громадян. Це міг бути східний

інтеграційний напрямок в рамках СНД та Євразійського Союзу (ЄВРАЗЕС) із провідною роллю Росії, або західний інтеграційний напрямок в рамках об'єднаної Європи на чолі із єдиними міжнародними організаціями різних аспектів діяльності: Європейський Союз (ЄС) – в економічному аспекті, Європейський центральний банк – в фінансовому (емісія євро), Європарламент та Європейський уряд – у політичному, НАТО – у військовому.

Формально зовнішньоекономічна політика України залишається багатовекторною як засіб втілення стратегічних цілей співпраці із усіма представниками оточуючого геополітичного середовища. Проте позаблоковий статус несе певні ризики втрати можливості реалізації національних інтересів, транзитного статусу, визначеності в боротьбі за інвестиційні ресурси під впливом тих чи інших могутніх сусідів. При всій необхідності диверсифікації цілей, стратегій та методів зовнішньої політики сьогоднішня ситуація певного політичного та економічного тиску, агресії на території України змушує нашу країну робити вибір та стратегічні кроки у визначені партнерів та пріоритетів розвитку. Наша країна має визначитися із рішенням членства в певній інтеграційній системі.

Україна обрала своїм стратегічним напрямком розвитку інтеграцію в європейський економічний та політичний простір, вступ до Європейського Союзу визначено стратегічною метою та ключовим пріоритетом нашої держави. За оцінками експертів Україна в найближчі роки зможе досягти рівня відповідності критеріям готовності країн-кандидатів до повноправного членства в ЄС. В даний час Україна долає складний шлях перетинання пострадянського бар'єру неефективної системи господарювання, втрати політичних надій та орієнтирів, наближення до європейських економічних та соціальних стандартів життя і господарювання.

В даному напрямку досліджень науковці мають визначити місце України в ЄС та перспективи відносин із іншими інтеграційними об'єднаннями та світом, шляхи інтенсифікації євроінтеграційного курсу, його

перспективи, існуючий характер міжнародних та торгівельних відносин України, основні напрямки інвестиційної діяльності, реальний стан фінансової системи нашої країни, адаптації українського законодавства та рівня життя до європейських стандартів, перешкоди та помилки попередніх років.

В процесі роботи над колективною монографією науковці продемонстрували високий рівень загального науково-практичного досвіду у сфері міжнародних економічних відносин, особливу увагу було приділено актуальним темам інтеграційних процесів України та стратегічним напрямкам національного бізнесу. За результатами роботи над монографією вироблена і запропонована значна кількість рекомендацій по удосконаленню системи зовнішньоекономічної стратегії України та практичні пропозиції у сфері в регуляторної, нормативно-правової, підприємницької, банківської, інвестиційної, маркетингової діяльності та інших сферах економічного життя нашої країни.

Основними рішеннями та висновками колективної монографії стали:

➤ процеси інтернаціоналізації економіки потребують належного теоретико-методологічного обґрунтування та використання емпіричного досвіду інтегрованих у світову систему економік, застосування певних управлінських та фінансово-економічних важелів для їх реплікації в систему управління національним господарством України в контексті нових інтеграційних орієнтирів; стійкий розвиток національної економіки потребує гармонізації галузевої та секторальної структури в системі міжнародного розподілу праці, що потребує теоретико-методологічного обґрунтування та застосування економіко-математичного інструментарію щодо застосування регулюючих впливів та активізації саморегулюючих механізмів ринкової економіки;

➤ з метою стимулювання розвитку бізнес-процесів та залучення міжнародних інвестиційних ресурсів необхідно оптимізувати систему оподаткування, удосконалити механізми державного регулювання та

контролю як основних складових управління господарськими процесами, спрямованими на розвиток національної економіки та міжнародних відносин країни;

➤ за умов формування в Україні експортно-орієнтованої, інноваційної моделі розвитку національної економіки, державна регуляторна політика та нормативно-законодавча діяльність повинні базуватися на результатах фундаментальних наукових досліджень з управління ризиками, розробки комплексних технологій управління ризиками в міжнародному бізнесі та висновках економіко-математичних моделей із прогнозування динаміки розвитку світової економіки та національного господарства з урахуванням стратегії формування національної програми стійкого фінансово-промислового зростання, корпоративній соціальній відповідальності, як складовій стратегії сталого розвитку підприємств електроенергетики в умовах глобалізації;

➤ необхідно підвищити рівень підготовки та перепідготовки фахівців в галузі управління зовнішньоекономічною діяльністю для формування професійного кадрового забезпечення системи управління економічними процесами на національному та світовому рівнях. Враховуючи тенденції розвитку світової економіки, специфіку структурної перебудови національної економіки, глобалізацію інформаційного простору та прискорення НТП формується нова парадигма управління ЗЕД, фахівці даного профілю повинні з однієї сторони володіти методиками аналізу та оцінки економічного потенціалу глобальних соціально-економічних систем, а з іншої – в досконалості володіти економічним інструментарієм та управлінськими технологіями для прийняття організаційно-економічних рішень з питань розвитку національної економіки в системі інтеграційних об'єднань;

➤ необхідно розвивати та впроваджувати сучасні розробки та технології нетрадиційної відновлювальної енергетики, як чинник підвищення конкурентоспроможності сучасної енергетики.

Інформація про членів редакційної колегії

Посохов Ігор Михайлович – доктор економічних наук, професор кафедри «Організація виробництва та управління персоналом» НТУ «ХП».

Напрямок наукової діяльності: управління ризиками, ціноутворення, міжнародні економічні відносини, маркетинг, менеджмент, корпоративне управління, фінанси, інноваційна діяльність, управління персоналом.

Автор 145 наукових і науково-методичних робіт, серед яких монографія, підручник та 9 навчальних посібників, у тому числі 2 з грифом МОН, більше 70 наукових статей та тез. У коло наукових інтересів входять проблеми менеджменту, управління ризиками (ризик-менеджменту), корпоративного управління, міжнародних економічних відносин, маркетингу, ціноутворення, фінансів, інноваційної діяльності, державного регулювання економіки та цін, лізингу. Фахівець у галузі менеджменту, управління ризиками, ціноутворення, корпоративного управління, міжнародних економічних відносин, маркетингу, фінансів та інноваційної діяльності.

Перерва Петро Григорович – доктор економічних наук, декан економічного факультету, професор кафедри «Організація виробництва та управління персоналом» НТУ «ХП».

Напрямок наукової діяльності: економіка, маркетинг, міжнародні економічні відносини, інноваційна діяльність, менеджмент, управління персоналом, антикризове управління.

Автор понад 300 наукових і науково-методичних робіт, серед яких монографії, підручники та наукові статті та тези. Фахівець у галузі економіки, маркетингу, міжнародних економічних відносин, інноваційної діяльності, менеджменту, управління персоналом, антикризового управління.

Матросов Олександр Дмитрович – кандидат економічних наук, завідувач кафедри «Організація виробництва та управління персоналом» НТУ «ХП».

Напрямок наукової діяльності: економіка, управління персоналом, міжнародні економічні відносини, менеджмент, інноваційна діяльність.

Автор 110 наукових і науково-методичних робіт, серед яких монографії, підручники, наукові статті та тези.

Фахівець у галузі економіки, управління персоналом, міжнародних економічних відносин, менеджменту, інноваційної діяльності.

Дюжев Віктор Геннадійович – кандидат економічних наук, професор кафедри «Організація виробництва та управління персоналом» НТУ «ХП».

Напрямок наукової діяльності: інноваційна діяльність у енергетиці, міжнародні економічні відносини, менеджмент, економіка.

Автор понад 60 наукових і науково-методичних робіт, серед яких монографії, підручники та навчальні посібники, наукові статті. Фахівець у галузі: інноваційної діяльності, міжнародних економічних відносин, менеджменту, менеджменту, економіки.

Матросова Вікторія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри «Організація виробництва та управління персоналом» НТУ «ХП».

Напрямок наукової діяльності: облік та аудит, міжнародні економічні відносини, фінанси, менеджмент.

Автор 83 наукових і науково-методичних робіт, серед яких монографії, підручники та навчальні посібники, наукові статті. Фахівець у галузі: обліку та аудиту, міжнародних економічних відносин, фінансів, менеджменту.

Информация о членах редакционной коллегии

Посохов Игорь Михайлович – доктор экономических наук, профессор кафедры «Организация производства и управления персоналом» НТУ «ХПИ».

Направление научной деятельности: управление рисками, ценообразование, международные экономические отношения, маркетинг, менеджмент, корпоративное управление, финансы, инновационная деятельность, управление персоналом.

Автор 145 научных и научно-методических работ, среди которых монография, учебник и 9 учебных пособий, в том числе с 2 грифом МОН, более 70 научных статей и тезисов. В круг научных интересов входят проблемы менеджмента, управления рисками (риск-менеджмента), корпоративного управления, международных экономических отношений, маркетинга, ценообразования, финансов, инновационной деятельности, государственного регулирования экономики и цен, лизинга. Специалист в области менеджмента, управления рисками, ценообразования, корпоративного управления, международных экономических отношений, маркетинга, финансов, и инновационной деятельности.

Перерва Петр Григорьевич – доктор экономических наук, декан экономического факультета, профессор кафедры «Организация производства и управления персоналом» НТУ «ХПИ».

Направление научной деятельности: экономика, маркетинг, международные экономические отношения, инновационная деятельность, менеджмент, управление персоналом, антикризисное управление.

Автор более 300 научных и научно-методических работ, среди которых монографии, учебники, научные статьи и тезисы. Специалист в области экономики, маркетинга, международных экономических отношений, инновационной деятельности, менеджмента, управления персоналом, антикризисного управления.

Матросов Александр Дмитриевич – кандидат экономических наук, заведующий кафедрой «Организация производства и управления персоналом» НТУ «ХПИ». Направление научной деятельности: экономика, управление персоналом, международные экономические отношения, менеджмент, инновационная деятельность.

Автор 110 научных и научно-методических работ, среди которых монографии, ученики, научные статьи и тезисы. Специалист в области экономики, управления персоналом, международных экономических отношений, менеджмента, инновационной деятельности.

Дюжев Виктор Геннадиевич – кандидат экономических наук, профессор кафедры «Организация производства и управления персоналом» НТУ «ХПИ». Направление научной деятельности: инновационная деятельность в энергетике.

Автор более 60 научных и научно-методических работ, среди которых монография, учебники, учебные пособия, статьи.

Матросова Виктория Александровна – кандидат экономических наук, доцент кафедры «Организация производства и управления персоналом» НТУ «ХПИ». Направление научной деятельности: учет и аудит, международные экономические отношения, финансы, менеджмент.

Автор 83 научных и научно-методических работ, среди которых монографии, учебники, учебные пособия, научные статьи. Специалист в области: учета, международных экономических отношений, финансов, менеджмента.

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН. ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Колективна монографія

Редакційна колегія:

докт.екон.наук, професор І. М. Посохов
докт.екон.наук, професор П. Г. Перерва
канд.екон.наук, професор О. Д. Матросов
канд.екон.наук, професор В. Г. Дюжев
канд.екон.наук, доцент В. О. Матросова

Відповідальний за випуск І. М. Посохов

Редактор:

В. О. Матросова

Комп'ютерна верстка та оригінал-макет:

В. О. Матросова

План 2016 р.

Підп. до друку 15.05.16 р. Формат 60 × 84 1/16. Папір офсет. RISO – друк.

Гарнітура Таймс. Ум. друк. арк. 7,55. Обл. вид. арк. 8.

Наклад 300 прим. Зак. № 237. Ціна договірна

Видавничий центр НТУ «ХПІ»

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 116 від 10.07.2000 р.

61002, м. Харків, вул. Фрунзе, 21
